

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger Årsrapport 2014

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

—
Styrelsen for Forskning og Innovation

Udgivet af Ankenævnet for Statens
Uddannelsesstøtteordninger
Styrelsen for Forskning og Innovation
Bredgade 40
1260 København K
Telefon: 3344 6200
E-mail: fi@fi.dk
www.ufm.dk

Ankenævnet er en uafhængig klageinstans, som ikke er undergivet instruktionsbeføjelse. Nævnet træffer den endelige administrative afgørelse inden for sit sagsområde. Nævnet sekretariatsbetjenes af Styrelsen for Forskning og Innovation.

Publikationen kan hentes på ufm.dk/publikationer

ISBN (elektronisk publikation): 978-87-93151-53-6
ISSN: 2246-5731

Indhold

1. Forord	4
2. Præsentation	4
2.1 Lovgrundlag	5
2.2 Medlemmer	5
2.3 Sagkyndige	5
3. Ankenævnets sagsområder	7
3.1 Statens Uddannelsesstøtte	7
3.1.1 Tildeling, satser og tilbagebetaling	8
3.1.2 Handicaptillæg	8
3.1.3 Statens Administration	9
3.2 Specialpædagogisk støtte (SPS)	9
3.3 Statens Voksenuddannelsesstøtte (SVU)	10
3.4 Undervisning på fri- og efterskoler og på frie kostgymnasier	10
4. Antal sager	12
4.1 Modtagne sager	12
4.2 Afsluttede sager	12
4.3 Sagernes resultat	13
5. Sagsbehandlingstid	14
6. Bilag	15
6.1 Bilag 1 - Ankenævnsloven	16
6.2 Bilag 2 - Ankenævnets forretningsorden	18

1. Forord

Ankenævnet behandlede i 2014 et meget stort antal sager. Ikke siden de tidlige 90'ere har nævnet haft så mange klagesager til behandling inden for det samme år. Den store produktion i 2014 har nedbragt sagsmængden i nævnet væsentligt og giver et godt udgangspunkt for det fortsatte arbejde med at nedbringe sagsbehandlingstiden i 2015.

I 2014 modtog nævnet i alt 638 sager mod 731 sager i 2012. Der har været en væsentlig reduktion af klager angående særlige tillæg til studerende med funktionsnedsættelse (såkaldt handicaptillæg), mens antallet af sager på nævnets øvrige områder derimod steg en smule i løbet af 2014. Omtrent halvdelen af de sager, som nævnet behandler, angår handicaptillæg. I sagerne om handicaptillæg benytter nævnet nu oftere end før muligheden for at hjemvise en sag til fornyet behandling, hvis nævnet finder oplysningsgrundlaget mangelfuldt. Tidligere blev førsteinstansen anmodet om at indhente supplerende oplysninger til brug for nævnets behandling af sagen. Det store fald i antallet af klager angående handicaptillæg viser fortsat, at der er en velkvalificeret sagsbehandling i førsteinstansen.

Nævnet har i løbet af året taget stilling til en række principspørgsmål om SU, nærmere beskrevet i afsnit 3.1.1. Den praksisændring, der fulgte efter EU-Domstolens dom om en arbejdstagers rettigheder til SU, gav endvidere anledning til en række nye principspørgsmål i nævnet.

Nævnet har i år budt velkommen til 3 nye sagkyndige udpeget af Danske Handicaporganisationer (DH). Det er af stor betydning for behandling af sager om støtte til personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser, at nævnet i disse sager tiltrædes af et sagkyndigt medlem.

*Anne Berg, dommer ved Retten i Glostrup
Formand for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger (stedfortræder)*

2. Præsentation

2.1 Lovgrundlag

Ankenævnet er oprettet ved en ændring af SU-loven i 1970, og fik i 2013 selvstændigt lovgrundlag. Ankenævnet træffer afgørelse inden for en række støtteområder, som er beskrevet i afsnit 3.

Nævnet er uafhængigt og kan derfor ikke underlægges instruktioner om sagernes afgørelse og behandling. Nævnets afgørelser kan ikke påklages til ministeren. Ankenævnets afgørelser er bindende for de myndigheder, der har truffet de afgørelser, der klages over.

Ankenævnet tager stilling til indholdet af den afgørelse, der er klaget over. Ankenævnet kan således ikke give den myndighed, der har truffet afgørelsen, generelle instrukser om f.eks. sagsbehandlingstid eller god forvaltningsskik.

2.2 Medlemmer

Ankenævnet består af tre faste medlemmer, som i nogle tilfælde tiltrædes af et fjerde medlem.

Dommer Peter Brund er beskikket som nævnets formand efter indstilling af Dommerforeningens bestyrelse og udpegning af retspræsidenten for Retten på Frederiksberg (stedfortræder: Dommer Anne Berg). Nævnets øvrige medlemmer består af rektor Ulla Winther Koch, University College Sydsjælland, som er beskikket efter fælles indstilling fra rektorerne for uddannelsesinstitutioner med videregående uddannelser (stedfortræder: Christine Wernberg Dalhoff), og advokat Anders Ehlers Andersen, som er beskikket efter fælles indstilling fra organisationer, der repræsenterer studerende på de videregående uddannelser (stedfortræder: Stine Østergren).

Medlemmerne af ankenævnet beskikkes blandt personer, der har særligt kendskab til uddannelses- og studiemæssige forhold samt besidder økonomisk sagkundskab. Ved beskikkelsen skal mindst ét af de andre medlemmer end formanden have bestået juridisk kandidateksamen og have særligt kendskab til forvaltningsret.

2.3 Sagkyndige

Ved behandling af en klage i ankenævnet, der omhandler støtte til personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsettelse, tiltrædes ankenævnet af et fjerde, sagkyndigt medlem udpeget af Danske Handicaporganisationer (DH). Det er tilfældet i sager vedrørende handicaptillæg, specialpædagogisk støtte og specialundervisning. Det fjerde medlem har stemmeret ved sagernes behandling.

DH udpeger efter forslag fra medlemsorganisationerne normalt 3-4 personer ad gangen for en 2-årig periode. De udpegede skiftes til at deltage i nævnets møder. DH's kriterier for udpegnen af personer er, at de udpegede selv har en funktionsnedsettelse og samtidig er i gang med en uddannelse eller netop har afsluttet denne, eller at man f.eks. er pårørende til en sådan person og dermed har et nært kendskab og erfaring fra arbejde med personer med en funktionsnedsettelse.

I 2014 var udpeget 4 sagkyndige, Tina Thøgersen (Dansk Blindesamfund), Tim Dieu (Dansk Epilepsiforening), Frederik Friedjohn Olsen (Danske Døves Landsforbund) og Rikke Dieu (Gigtforeningen), som den 24. februar 2014 blev afløst af Rie Lyng Rasmussen (Dansk Handicap Forbund). Fra 2015 og frem er udpeget Rie Lyng Rasmussen (Sammenslutningen af

Unge med Handicap), Katrine Aagurd Stagstrup (Sammenslutningen af Unge med Handicap), Louise Rasmussen (Sammenslutningen af Unge med Handicap) og Anne Vikkelsø (Danske Døves Landsforbund), alle for 2 år.

3. Ankenævnets sagsområder

Ankenævnet behandler klager inden for følgende sagsområder:

- Statens Uddannelsesstøtte (SU), herunder om retten til SU, satser for SU og krav om tilbagebetaling af SU.
- Handicaptillæg til SU (sagkyndig deltager).
- Administration af tilbagebetalingsordninger for SU.
- Tilskud til specialpædagogisk bistand til studerende på ungdomsuddannelser (sagkyndig deltager).
- Specialpædagogisk bistand til studerende på videregående uddannelser (sagkyndig deltager).
- Tilskud til specialundervisning og til udgifter i forbindelse med undervisning af elever med svære handicap ved frie grundskoler (sagkyndig deltager).
- Fordeling af tilskud til ekstraudgifter til svært handicappede elever og kursister ved private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hfkurser) (sagkyndig deltager).
- Tilskud til specialundervisning på efterskoler (sagkyndig deltager).
- Tilskud til forældres egenbetaling (elevstøtte) på efterskoler.
- Statens Voksenuddannelsesstøtte (SVU).

Første instans for afgørelser om SU (herunder handicaptillæg) og SVU er Styrelsen for Videregående Uddannelser under Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Første instans for afgørelser om tilbagebetalingsordninger for SU er Statens Administration under Finansministeriet.

Første instans for afgørelser om specialpædagogisk bistand og tilskudsordningerne på grundskole-, efterskole- og gymnasieniveau er Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen under Undervisningsministeriet.

3.1 Statens Uddannelsesstøtte

Statens Uddannelsesstøtte er en økonomisk, trangsbestemt ydelse til uddannelsessøgende.

Retten til SU er afhængig af tilknytningen til en uddannelse. Den studerende skal være indskrevet på og gennemgå en støtteberettigende uddannelse, og derudover gælder krav om studieaktivitet, og om at den studerende ikke f.eks. modtager anden offentlig støtte, der tjener lignende forsørgelsesformål som SU eller får løn for sin deltagelse i uddannelsen.

Det er som udgangspunkt et krav, at den uddannelsessøgende er dansk statsborger, men en udlænding har mulighed for at opnå ret til SU på samme vilkår, først og fremmest hvis vedkommende er EU-statsborger. For statsborgere fra tredjelande er kravene mere restriktive.

Stipendiets størrelse beregnes først og fremmest på baggrund af oplysninger om den studerendes egen indtægt og andre personlige forhold, f.eks. om den studerende har børn. Hvis en studerende på grund af et handicap ikke har mulighed for at arbejde ved siden af studiet, kan den pågældende i stedet gives et særligt tillæg til stipendiet.

3.1.1 Tildeling, satser og tilbagebetaling

Nævnet vil i en typisk klagesag om uddannelsesstøtte f.eks. fastslå, om en bestemt indtægt ifølge loven skal indgå i den studerendes egenindkomst ved beregningen af årsfribeløbet, og hvilke fribeløbssatser, der er gældende for bestemte måneder, eller f.eks. fastslå, om en studerende har overholdt en ansøgningsfrist.

Ankenævnets kompetence er begrænset vedrørende SU til uddannelser i udlandet, da nævnet ikke kan tage stilling til, om en bestemt uddannelse i udlandet giver ret til SU. Lignende begrænsninger findes i reglerne om udlandsstipendium.

Af de 244 sager, som nævnet realitetsbehandlede i 2014, gav nævnet helt eller delvist medhold i 29 sager. 12 af sagerne blev hjemvist uden realitetsbehandling.

Nævnet har bl.a. taget stilling til, hvornår en studerende opfyldte lovens grundlæggende betingelser om at være indskrevet på og gennemgå en uddannelse, herunder til retsvirkningen af at søge orlov, og til retsvirkningen af ansøgningsfrister og forsinket indsendelse af dokumentation. Nævnet tiltrådte, at et lønnet praktikforløb i en uddannelse udelukker ret til SU sideløbende med den lønnede praktik.

Langt størstedelen af de indbragte sager vedrører studerendes indkomst og årsfribeløb. Det er samtidig kendetegnende for netop det sagsområde, at nævnet stort set altid er enig med første instans i resultatet. Af 96 afgjorte sager om studerendes indtægtsforhold blev de 92 stadfæstet. Nævnet har bl.a. slået fast, at mulighederne for dispensation fra et tilbagebetalingskrav er ganske snævre, og - i talrige sager - at den studerendes eventuelle gode tro om at kunne beholde foreløbigt udbetalt SU er uden betydning, da kun den endelige tildeling af SU efter støtteårets afslutning kan give den studerende ret til at beholde det udbetalte.

Nævnet slog endvidere i en lang række sager fast, at det er den skattemæssige opgørelse af positive indtægter, som er afgørende for, om indtægten indgår i tildelingen af SU, og at det er uden betydning, om den studerende eventuelt kunne have handlet anderledes i løbet af støtteåret og derved været stillet bedre.

I kølvandet på EU-Domstolens afgørelse 46/12 LN modtog nævnet de første klagesager om studerendes status som arbejdstagere. Nævnet tiltrådte blandt andet, at EU-statsborgere ligesom danske statsborgere skal betale SU tilbage, hvis vedkommendes egenindkomst overstiger fribeløbet, også selv om det arbejdstagerforhold, der medfører indkomsten, danner grundlag for retten til SU.

Ligesom i 2013 tog nævnet også i 2014 stilling til bevisbyrden i en række sager, hvor en studerende blev bedt om at dokumentere vedkommendes bopælsforhold. Nævnet fortsatte linjen fra 2013 om, at vurderingen altid er konkret og ikke er bundet af, om den studerende kan fremvise specifikke typer af dokumenter, men også at bevisbyrden i sidste ende er den studerendes.

Nævnet fastlagde i 2014 endvidere principper for, hvornår et tilbagebetalingskrav i denne type af sager skulle anses for forældet, herunder at forældelsen begynder at løbe ved udbetalingen af SU og afbrydes midlertidigt, når den studerende klager til nævnet. Af 20 sager, som specifikt omhandlede en konkret vurdering af den studerendes dokumentation, gav nævnet helt eller delvist medhold i de ni. I fem af de ni sager var det delvist udslagsgivende, at dele af kravet var forældet. To sager blev hjemvist til fornyet vurdering.

3.1.2 Handicaptillæg

Tillægget til en studerende med funktionsnedsættelse gives til studerende, som på grund af varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har meget betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig erhvervsarbejde.

Betingelserne for at modtage det særlige tillæg er meget snævre. Funktionsnedsættelsen skal have så betydelige følger, at det stort set ikke er muligt for den pågældende at påtage sig erhvervsarbejde i nævneværdigt omfang. Funktionsnedsættelser, som kan være væsentlige for den studerendes hverdag, men som ikke hindrer den studerende i at påtage sig erhvervsarbejde, medfører således ikke ret til tillægget.

Det er gennemgående, at det bliver tillagt betydelig vægt af såvel førsteinstansen som nævnet, om den studerende har kunnet udføre erhvervsmæssigt arbejde tidligere, særligt hvis det har været sideløbende med studiet.

Sagerne om det særlige tillæg udgjorde i 2014 langt størsteparten af de afsluttede sager. Ligesom i 2013 gav nævnet i 2014 kun i ganske få tilfælde medhold i, at betingelserne var opfyldt. Af de fire sager, hvor det var tilfældet i 2014, omhandlede de to sager tilfælde af svære kroniske smerter. En sag angik en kørestolsbruger, som tidligere havde fået tildelt tillæg. Efter at have konstateret, at den pågældende havde haft en væsentlig indtægt ved siden af sin SU, fandt førsteinstansen, at vedkommende ikke længere opfyldte betingelserne for at modtage tillægget. Nævnet fandt, at indtægten ikke forhindrede vedkommende i at have ret til tillægget, og at der heller ikke i øvrigt var holdepunkter for at antage, at klager ikke fortsat opfyldte betingelserne for at modtage tillægget. Den sidste af de fire sager, hvor nævnet gav medhold, angik et tilfælde, hvor nævnet fandt, at en væsentlig oplysning på sagen ikke var tillagt tilstrækkelig vægt. I de øvrige 438 sager, som blev realitetsbehandlet, stadfæstede nævnet førsteinstansens afgørelse.

Nævnet præciserede i en række sager i 2014, hvilke elementer i sagen der kunne tillægges væsentlig betydning. Nævnet udtalte blandt andet, at oplysningen om god effekt af en medicinsk behandling ikke var væsentlig, medmindre det samtidig var beskrevet, hvilken betydning den gode effekt havde for ansøgeren. Nævnet udtalte sig på lignende vis i sager, hvor ansøgeren var i andre typer af behandling for sin funktionsnedsættelse. Nævnet var derimod som oftest enig med første instans i sagernes endelige resultat.

Nævnet udtalte i en række sager, hvilket også fremgår klart af retsgrundlaget, at et øget tidsforbrug under uddannelsen ikke indgår i vurderingen, heller ikke selv om det øgede tidsforbrug på uddannelsen er en følge af funktionsnedsættelsen.

Nævnet hjemviste 35 sager til fornyet behandling, primært med henblik på at supplere oplysningsgrundlaget. Nævnet har ikke før anvendt hjemvisningsmuligheden i denne type sager, idet nævnet i stedet har anmodet første instans om nye oplysninger til brug for nævnets fortsatte behandling af sagen.

I en række tilfælde ændrede førsteinstansen opfattelse, før sagen kom for nævnet, som oftest fordi der fremkom nye oplysninger undervejs i ankesagen. Det skete i ca. 4 % af sagerne og indgår i nævnets statistik (afsnit 4) som bortfaldne.

3.1.3 Statens Administration

Statens Administration behandler sager, hvor det ikke er bestridt, at der skal ske tilbagebetaling af SU eller lån, men hvor der opstår spørgsmål om vilkårene for tilbagebetaling. Ankenævnet kan f.eks. tage stilling til, om Statens Administration i en konkret sag skal udskyde tilbagebetalingen i nogle måneder.

Statens Administration kan også opsig en ordning om afdragsvis tilbagebetaling af SU, hvis den afdragsvise tilbagebetaling misligholdes, sådan at hele beløbet skal betales tilbage med det samme. Ankenævnet kan tage stilling til, om opsigelse af en afdragsordning er lovlig.

Der har ikke været sager i 2014, hvor nævnet gav klageren medhold. Nævnet har dog i to tilfælde hjemvist til fornyet behandling, i det ene tilfælde fordi en anmodning om udsættelse med tilbagebetalingen efter omstændighederne også skulle have været behandlet som en anmodning om at forlænge den samlede afviklingsperiode. I det andet tilfælde hjemviste ankenæv-

net sagen med henblik på, at Statens Administration tog stilling til, om uddannelsen var afsluttet på et tidligere tidspunkt end antaget. Det ville i givet fald have betydning for rentesatsen.

I mange sager falder Statens Administrations afgørelse om tilbagebetalingsordningerne sammen med beslutninger om at overføre gældsposter til inddrivelse ved SKAT. Ankenævnet har ikke kompetence til at tage forhold vedrørende SKAT under behandling.

3.2 Specialpædagogisk støtte (SPS)

Specialpædagogisk støtte er en hjælp til elever/studerende med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, som skal sikre, at eleven/den studerende uanset sin funktionsnedsættelse kan gennemføre uddannelsen i lighed med andre elever og studerende.

De specialpædagogiske støtteordninger administreres af Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen under Undervisningsministeriet og tildeles på baggrund af en faglig vurdering af den enkeltes behov, afhængig af funktionsnedsættelsen og uddannelsen. Støtten kan f.eks. være hjælpemidler til brug i undervisningen. SPS kan søges af elever/studerende på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser. Der klages primært over afslag på tildeling af støtte.

Et emne i 2014 har været, at den studerende ikke har krav på bevilling af en specifik variant af et produkt, hvis Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen i øvrigt stiller den tilstrækkelige støtte til rådighed.

Ankenævnet har i 2014 blandt andet udtalt, at det ikke er en forudsætning ved tildelingen af SPS, at en studerende med læse-/ skrivevanskeligheder nærmere bestemt er ordblind, eller at en læge har vurderet, at den pågældende har en bestemt diagnose. Nævnet har endvidere fastslået, at det ikke er en forudsætning for tildeling af SPS-støtte, at en studerendes funktionsnedsættelse er varig.

Nævnet realitetsbehandlede 11 sager og stadfæstede dem alle. 3 sager blev hjemvist til fornyet behandling i Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen.

3.3 Statens Voksenuddannelsesstøtte (SVU)

Statens Voksenuddannelsesstøtte (SVU) skal være med til at sikre, at arbejdsstyrken bliver dygtigere. Særligt skal personer med en kort uddannelse have mulighed for at videreudvikle deres kompetencer.

SVU er en økonomisk støtte til beskæftigede, der ønsker at efter- eller videreudanne sig på folkeskole-, gymnasialt eller videregående niveau. Med SVU får man mulighed for at deltage i undervisning i arbejdstiden. Der kan søges SVU som dækning for den arbejdsindtægt, man taber ved at uddanne sig i arbejdstiden. SVU kan også søges som refusion til arbejdspladsen, hvis arbejdstageren får løn under uddannelsen. SVU kan ydes til både heltids- og deltidsuddannelse. Man skal være i arbejde for at få SVU. Derudover er der nogle betingelser, som skal være opfyldt uanset hvilken uddannelse, der søges til. Disse betingelser fremgår af loven.

Man kan ikke få SVU, hvis uddannelsen er SU-berettiget. Hvis man søger og uberettiget bliver tildelt SVU, kan man blive mødt med et krav om tilbagebetaling af den modtagne støtte.

Per 1. februar 2014 trådte en regelændring i kraft. Ændringen gik ud på, at uddannelsessøgende, der i forvejen havde en videregående uddannelse, ikke længere kunne modtage SVU til en videregående uddannelse, medmindre deres allerede erhvervede uddannelse kunne betragtes som forældet.

Typiske sager hos Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtte ordninger har været, om de grundlæggende betingelser som nævnt i loven har været opfyldt på tidspunktet for uddannelsens start.

En særlig stor del af sagerne hos ankenævnet har drejet sig om ansøgningstidspunktet, da man som det helt klare udgangspunkt først kan modtage SVU fra ansøgningstidspunktet, medmindre den, der skulle have støtten udbetalt, kan godtgøre, at den forsinkede ansøgning ikke skyldes vedkommendes forhold. På dette område følger nævnet en streng praksis, da reglerne er tydeligt beskrevet i bekendtgørelsesform. Derudover har en stor del af sagerne vedrørt spørgsmålet om, hvornår en ansøgning kan anses for indgivet til en SVU-administrator. Dette særligt i lyset af den regelændring, der trådte i kraft den 1. februar 2014.

Nævnet gav medhold i 5 ud af 52 realitetsbehandlede sager. Derudover blev 19 sager hjemvist til fornyet behandling i 1. instansen. Hovedparten af de hjemviste sager - i alt 14 sager - var et samlet sagskompleks, hvor 1. instansen skulle inddrage yderligere omstændigheder i vurderingen.

3.4 Undervisning på fri- og efterskoler og på frie kostgymnasier

Sager vedrørende specialundervisning og dækning af udgifter i forbindelse med undervisning af elever med svære handicap omhandler fordelingen af Undervisningsministeriets tilskud til frie grundskoler, efterskoler og frie gymnasier. Sager vedrørende elevstøtte på efterskoler omhandler tilskud til elevbetalingen på baggrund af forældrenes økonomiske forhold.

Nævnet tog i 2014 stilling til en række klagesager om fordelingen af tilskud til friskolernes ekstraudgifter til svært handicappede elever. Nævnet har tilbage i 2010 tiltrådt Kvalitets- og Tilsynsstyrelsens fortolkning af tilskudsfordelingen på specialundervisningsområdet. I 2014 tiltrådte nævnet, at også tilskud fra puljen for de svært handicappede elever fordeles mellem skolerne efter en lignende fordelingsmetode som for specialundervisning. Nævnet behandlede 10 sager om denne type tilskud til frie grundskoler og stadfæstede dem alle. Nævnet har i 2014 ikke truffet afgørelse i sager om tilskudsordningerne på efterskoler og frie kostgymnasier.

4. Antal sager

I 2014 modtog ankenævnet i alt 638 sager. Hovedparten af nævnets sager angår afgørelser om retten til SU (550 af de 638), hvoraf handicaptillæg til SU udgør godt halvdelen (282) og Statens Administrations sagsområde udgør ca. 5 % (24). De øvrige modtagne SU-sager (244) omhandler tildeling og tilbagebetaling af SU og satser for SU.

Antallet var et svagt fald i forhold til året før, hvor nævnet modtog 751 sager. Dette fald på ca. 15 % skyldes et fald i antallet af modtagne sager om handicaptillæg, fra 468 til 282 (-38 %), mens antallet af sager på det øvrige SU-område (inkl. Statens Administration) og sager om voksenuddannelsesstøtte endda steg i samme periode, med henholdsvis +22 % og +38 %.

4.1 Modtagne sager

Ved indgangen til 2014 havde nævnet 480 verserende sager. De 638 sager, som ankenævnet modtog i 2014, fordelte sig på følgende overordnede sagstyper:

Statens Uddannelsesstøtte	244
Handicaptillæg	282
Statens Administration	24
Specialpædagogisk støtte, tilskud til støtte på frie grundskoler og efterskoler, og tilskud til frie gymnasieskoler mv.	20
Statens Voksenuddannelsesstøtte	68

4.2 Afsluttede sager

I 2014 afsluttede nævnet 968 sager, og ved udgangen af året var der 149 verserende sager. De afsluttede sager fordelte sig overordnet inden for følgende områder:

Statens Uddannelsesstøtte	311
Handicaptillæg	523
Statens Administration	28
Specialpædagogisk støtte, tilskud til støtte på frie grundskoler og efterskoler, og tilskud til frie gymnasieskoler mv.	27
Statens Voksenuddannelsesstøtte	79

4.3 Sagernes resultat

Af de 968 afsluttede sager realitetsbehandlede nævnet de 780. Sager, som ikke realitetsbehandles, er sager, som nævnet hjemviste til fornyet behandling uden at træffe endelig afgørelse (71), afviste sager (40), sager som bortfaldt, da førsteinstansen ændrede afgørelsen og gav medhold (46), sager hvor parten søgte genoptagelse men fik afslag (15), og sager hvor parten trak sin klage tilbage (16).

Af de 780 realitetsbehandlede sager gav nævnet helt eller delvist medhold i 38 (5 %). 742 sager (95 %) blev stadfæstet af nævnet.

I de sager, som blev realitetsbehandlet, gav nævnet helt eller delvist medhold i følgende omfang:

Statens Uddannelsesstøtte	29 / 244 (12 %)
Handicaptillæg	4 / 442 (1 %)
Statens Administration	0 / 21 (0 %)
Specialpædagogisk støtte, tilskud til støtte på frie grundskoler og efterskoler, og tilskud til frie gymnasieskoler mv.	0 / 21 (0 %)
Statens Voksenuddannelsesstøtte	5 / 52 (10 %)

5. Sagsbehandlingstid

Sagsbehandlingstiden i ankenævnet var i 2014 på 7,0 måneder, set over hele året. Det var et fald i forhold til 2013, hvor sagsbehandlingstiden var på 7,8 måneder.

Af de afsluttede sager blev 13 % afsluttet inden for 3 måneder, mod 10 % året før. 81 % blev afsluttet i løbet af mellem 3 måneder og et år, mod 77 % året før. De sidste 6 % tog over et år at behandle, mod 13 % året før.

De sager, som i 2014 blev afsluttet med de længste sagsbehandlingstider, bestod ligesom i 2013 især af sager om bevisvurderingen, når en studerende mødes med krav om tilbagebetaling af udeboendesatsen, og af sager om udenlandske statsborgeres ret til SU. Blandt andet måtte en del sager sættes i bero efter afsigelsen af principielle domme fra EU-Domstolen vedrørende muligheden for at tage SU med til udlandet, indtil det var afklaret, i hvilket omfang dommene fik betydning for de enkelte sager.

Endvidere var der i sagerne om friskolers ret til tilskud meget lang sagsbehandlingstid, da nævnet måtte afvente en redegørelse fra første instans om retsgrundlaget.

Enkelte handicapsager havde lang sagsbehandlingstid i nævnet, idet nævnet havde anmodet om supplerende oplysninger, som viste sig at tage meget lang tid at indhente.

Det har været kendetegnende for den gode udvikling i 2014, at der ved begyndelsen af året fandtes verserende sager så langt tilbage som fra 2011, mens der ved slutningen af året ikke længere fandtes verserende sager fra tidligere år.

6. Bilag

Bilag 1- Lov nr. 269 af 19. marts 2013 om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.
Bilag 2 - Bekendtgørelse nr. 1272 af 7. november 2013 om forretningsorden for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

6.1 Bilag 1 - Ankenævnsloven

Lov nr. 269 af 19. marts 2013 om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger

Kapitel 1

Kompetence og organisation

§ 1. Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger er klageinstans for administrative afgørelser inden for statens uddannelsesstøtteordninger, i det omfang det er fastsat ved lov.

Stk. 2. Ankenævnet er uafhængigt af instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse.

§ 2. Ankenævnet består af 1 formand og 2 medlemmer.

Stk. 2. Formanden skal være dommer. Formanden beskikkes af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser efter udpegning af vedkommende retspræsident.

Stk. 3. Medlemmerne af ankenævnet beskikkes af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser. 1 medlem beskikkes efter fælles indstilling fra organisationer, der repræsenterer studerende på de videregående uddannelser under ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser og kulturministeren, og 1 medlem beskikkes efter fælles indstilling fra rektorer for uddannelsesinstitutioner med videregående uddannelser under ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser og kulturministeren. Medlemmerne af ankenævnet beskikkes blandt personer, der har særligt kendskab til uddannelses- og studiemæssige forhold og besidder økonomisk sagkundskab. Herudover skal det ene medlem have bestået juridisk kandidateksamen og have særligt kendskab til forvaltningsret.

Stk. 4. For formanden og hvert medlem beskikkes der 1 stedfortræder efter reglerne i stk. 2 og 3.

Stk. 5. Formanden, medlemmerne og stedfortræderne beskikkes for 4 år ad gangen. Genbeskikkelse kan finde sted.

Stk. 6. Udtræder formanden, et medlem eller en stedfortræder af ankenævnet, beskikkes en ny formand, et nyt medlem eller en ny stedfortræder efter reglerne i stk. 2 og 3 for den resterende del af beskikkelsesperioden.

§ 3. Ved behandling af en klage i ankenævnet, der omhandler støtte til personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsettelse, tiltrædes ankenævnet af 1 sagkyndigt medlem udpeget af Danske Handicaporganisationer.

§ 4. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fastsætter en forretningsorden for ankenævnet, herunder om sekretariatsbetjening af ankenævnet.

Kapitel 2

Klagebehandling

§ 5. Klagen stiles til Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger og indgives til den myndighed, der har truffet afgørelsen, medmindre andet er fastsat i den øvrige lovgivning. Den myndighed, der har truffet afgørelsen, vurderer, om der er grundlag for at give klager helt eller delvist medhold.

Stk. 2. Giver den myndighed, som har truffet afgørelsen, ikke klageren fuldt ud medhold, sender myndigheden klagen samt begrundelse for afgørelsen og genvurderingen til ankenævnet.

Stk. 3. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fastsætter i ankenævnets forretningsorden, jf. § 4, nærmere regler om proceduren for indbringelse af klager til ankenævnet.

§ 6. Ankenævnet er beslutningsdygtigt, når alle medlemmer eller stedfortrædere for disse deltager i afgørelsen, jf. dog stk. 3-5.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelse træffes ved stemmeflerhed. Ved stemmelighed, jf. § 3, er formandens eller dennes stedfortræders stemme udslagsgivende.

Stk. 3. Uanset stk. 1 kan formanden eller dennes stedfortræder på ankenævnets vegne træffe afgørelse om afvisning, som følge af at klage ikke er indgivet rettidigt.

Stk. 4. Formanden eller dennes stedfortræder kan på ankenævnets vegne, indtil 6 måneder efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, træffe afgørelse om, at der kan ses bort fra overskridelse af klagefristen fastsat ved lov eller regler udstedt i medfør af lov, når overskridelsen af særlige grunde er undskyldelig.

Stk. 5. Formanden eller dennes stedfortræder kan på ankenævnets vegne tillige træffe afgørelse i sager om aktindsigt.

§ 7. Ankenævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 8. Ankenævnet afgiver en årlig beretning om sin virksomhed til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser. Ankenævnet offentliggør på sin hjemmeside oplysninger om ankenævnets virksomhed, forretningsordenen og afgørelser af principiel karakter.

Kapitel 3

Ikrafttræden m.v.

§ 9. Loven træder i kraft den 1. april 2013.

Stk. 2. Formanden for og medlemmer af Ankenævnet for Uddannelsesstøtten, der er beskikket efter de hidtil gældende regler, fortsætter deres funktion i Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, indtil formanden, nye medlemmer og stedfortrædere beskikkes til Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger efter § 2.

Stk. 3. § 6, stk. 3-5, har virkning for klager, der indbringes for ankenævnet efter lovens ikrafttræden.

§ 10. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

6.2 Bilag 2 - Ankenævnets forretningsorden

Bekendtgørelse nr. 1272 af 7. november 2013 om forretningsorden for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger

I medfør af § 4 og § 5, stk. 3, i lov nr. 269 af 19. marts 2013 om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger fastsættes:

Kapitel 1

Kompetence og sammensætning

§ 1. Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger er klageinstans for administrative afgørelser inden for statens uddannelsesstøtteordninger, i det omfang det er fastsat ved lov, jf. § 1, stk. 1, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

§ 2. Ankenævnet består af en formand og to medlemmer, jf. § 2, stk. 1, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Stk. 2. Der beskikkes for formanden og hvert medlem en stedfortræder, jf. § 2, stk. 4, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Stedfortræderen deltager i sagernes behandling, når formanden eller det pågældende medlem har forfald.

Stk. 3. For hver sag, der omhandler støtte til personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser, tiltrædes ankenævnet af et sagkyndigt medlem udpeget af Danske Handicaporganisationer, jf. § 3 i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Danske Handicaporganisationer udpeger et antal personer, der skiftes til at deltage i nævnets behandling af de berørte sager.

§ 3. Styrelsen for Forskning og Innovation sekretariatsbetjener ankenævnet og afholder de udgifter, der er forbundet hermed, herunder udgifter til handicapkompenserende foranstaltninger. Styrelsen kan bestemme, at forberedelsen af sagerne alene foregår digitalt, herunder udsendelse af mødemateriale m.v. til nævnets møder, jf. kapitel 2 og 3.

Kapitel 2

Forberedelse af sagerne

§ 4. Behandlingen af sager i ankenævnet er omfattet af reglerne i forvaltningsloven, lov om offentlighed i forvaltningen og lov om behandling af personoplysninger.

Stk. 2. Inden ankenævnet kan behandle en klage, skal den myndighed, som har truffet afgørelsen, vurdere, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold. Derfor skal en klage først indgives til denne myndighed, jf. § 5, stk. 1, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Stk. 3. Kan myndigheden ikke give klageren fuldt ud medhold, sender myndigheden klagen samt en udtalelse til ankenævnet, jf. § 5, stk. 2, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Udtalelsen skal indeholde en begrundelse for afgørelsen og genvurderingen.

§ 5. Hvis en sag ikke er blevet genvurderet, jf. § 4, stk. 2 og 3, sender ankenævnets sekretariat sagen til myndigheden med henblik på genvurdering af sagen.

§ 6. Ankenævnets sekretariat sender myndighedens udtalelse og sagens akter til klager, der skal have lejlighed til at kommentere udtalelsen inden for en frist af mindst 1 uge. Sekretariatet og klager kan aftale en kortere frist.

§ 7. Ankenævnets sekretariat forestår den forberedende sagsbehandling, indhenter de nødvendige oplysninger og udarbejder en sagsfremstilling og udkast til afgørelse, inden sagen behandles af ankenævnet.

§ 8. Formanden eller dennes stedfortræder bestemmer rækkefølgen for behandling af indkomne sager.

Kapitel 3

Afholdelse af møder og afgørelse af sagerne

§ 9. Ankenævnet træffer afgørelser i møder, herunder telefonmøder el.lign. , jf. dog §§ 14 og 15, på grundlag af de skriftlige oplysninger i sagerne.

Stk. 2. Ankenævnets møder er ikke offentlige.

§ 10. Formanden eller dennes stedfortræder indkalder til møderne, som holdes så ofte, det er nødvendigt. Indkaldelse til møde skal som hovedregel ske med mindst 2 ugers varsel.

Stk. 2. Ankenævnets sekretariat udsender dagsorden for mødet med en fortegnelse over de sager, der vil komme til behandling på mødet, samt alle relevante akter i de pågældende sager med et rimeligt varsel, så vidt muligt senest 1 uge før mødet. Dagsorden med tilhørende sagsmateriale sendes til medlemmer, stedfortrædere og sagkyndigt medlem, der deltager i det pågældende møde.

Stk. 3. Når det er påkrævet af hensyn til sagens karakter, kan formanden eller dennes stedfortræder bestemme, at der kan ske forkortelse af de tidsfrister, der er nævnt i stk. 1 og 2.

§ 11. Er et medlem forhindret i at deltage i et møde, indkalder formanden eller dennes stedfortræder vedkommende medlems stedfortræder.

§ 12. Formanden eller dennes stedfortræder leder ankenævnsmødet.

Stk. 2. Ankenævnet er beslutningsdygtigt, når formanden og alle medlemmer eller stedfortrædere for disse deltager i afgørelsen, jf. dog §§ 14 og 15.

§ 13. Ankenævnets afgørelser træffes ved stemmeflerhed, jf. dog § 14, stk. 1. Ved stemmelighed, jf. § 2, stk. 3, er formandens eller dennes stedfortræders stemme afgørende.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelser indføres i beslutningsreferat, som underskrives af formanden og alle medlemmer, der har deltaget i afgørelsen. Referatet skal ikke gengive drøftelserne på mødet, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Hvis en afgørelse ikke kan træffes ved enstemmighed, kan formanden eller et medlem forlange at få sit særstandpunkt anført i beslutningsreferatet. I disse tilfælde kan formanden eller medlemmet tillige forlange bemærkning om sit særstandpunkt optaget i selve afgørelsen med begrundelse for henholdsvis flertallets og mindretallets standpunkter og med angivelse af antallet af stemmer for de respektive standpunkter.

§ 14. Formanden eller dennes stedfortræder kan på ankenævnets vegne træffe afgørelse i følgende sager:

- 1) Afvisning af en klage som følge af, at den ikke er indgivet rettidigt, jf. § 6, stk. 3, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.
- 2) Dispensation for overskridelse af klagefristen i indtil 6 måneder efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, jf. § 6, stk. 4, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.
- 3) Klage over en myndigheds afgørelse om aktindsigt, jf. § 6, stk. 5, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.
- 4) Anmodning om aktindsigt i ankenævnets sager, jf. § 6, stk. 5, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Stk. 2. Ankenævnets øvrige medlemmer orienteres om de afgørelser, der træffes af formanden eller dennes stedfortræder.

§ 15. Sager, som formanden eller dennes stedfortræder skønner egnet til skriftlig votering, kan udsendes til medlemmerne med indstilling om afgørelse. Såfremt et medlem anmoder herom, skal disse sager dog drøftes på et møde.

§ 16. Ankenævnets afgørelser, herunder afgørelser som træffes af formanden eller dennes stedfortræder på ankenævnets vegne, kan have følgende indhold:

- 1) At ankenævnet stadfæster, ændrer eller ophæver myndighedens afgørelse.

- 2) At ankenævnet hjemviser sagen til fornyet behandling hos myndigheden.
- 3) At ankenævnet afviser klagen.
- 4) At ankenævnet afviser anmodningen om genoptagelse af en sag, som ankenævnet tidligere har afgjort.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelser udfærdiges skriftligt med begrundelse. Sekretariatet forestår sagsbehandlingen efter mødet med udsendelse af afgørelse m.v.

§ 17. Ankenævnet er i sin virksomhed uafhængigt af instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse, jf. § 1, stk. 2, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 7 i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

§ 18. Fremkommer der i en sag, som ankenævnet har afgjort, nye og for sagens afgørelse væsentlige oplysninger, kan ankenævnet beslutte at tage sagen op til fornyet behandling og afgørelse. Det samme gælder, hvis der er begået væsentlige fejl i sagsbehandlingen.

Kapitel 4

Forskellige bestemmelser

§ 19. Der påhviler ankenævnets medlemmer tavshedspligt efter forvaltningslovens § 27.

§ 20. Reglerne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet gælder for formanden og medlemmerne samt disses stedfortrædere.

Stk. 2. Den enkelte har selv pligt til at gøre formanden eller dennes stedfortræder opmærksom på forhold, som kan bevirke inhabilitet. Dette skal ske hurtigst muligt inden mødet, således at en stedfortræder kan inddrages i behandlingen af sagen. Formanden eller dennes stedfortræder træffer afgørelse om et medlems inhabilitet.

Stk. 3. Hvis der på et møde rejses tvivl om et medlems habilitet, afgøres spørgsmålet på mødet. Afgørelsen træffes ved almindeligt flertal blandt medlemmerne af nævnet. Ved stemmelighed er formandens eller dennes stedfortræders stemme afgørende.

§ 21. §§ 19 og 20 gælder også for ankenævnets sekretærer. Hvis en sekretær ikke kan medvirke ved behandlingen af en sag, udpeges en anden til at virke som sekretær under behandlingen af denne sag.

§ 22. Ankenævnet afgiver en årlig redegørelse om sin virksomhed, jf. § 8 i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Redegørelsen skal indeholde oplysninger om ankenævnets principielle afgørelser, sagsbehandlingstider og sagsantal. Redegørelsen sendes til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser og offentliggøres på ankenævnets hjemmeside. Redegørelsen forberedes af ankenævnets sekretariat.

Stk. 2. Afgørelser, der er af principiel betydning og egnet som vejledning om ankenævnets praksis, offentliggøres i anonymiseret og eventuelt i resumeret form.

Kapitel 5

Ikrafttræden

§ 23. Bekendtgørelsen træder i kraft den 15. november 2013.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1419 af 28. december 2000 om forretningsorden for Ankenævnet for Uddannelsesstøtten ophæves.